

EU-kommissionens arbetsprogram 2012

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet gav den 15 december 2011 bl.a. finansutskottet möjlighet att yttra sig över *Kommissionens arbetsprogram 2012*, KOM(2011) 777 slutlig.

Finansutskottet behandlar i yttrandet framför allt de förslag i kommissionens arbetsprogram som berör utskottets beredningsområde.

Utskottets överväganden

Bakgrund

Kommissionen antog arbetsprogrammet den 15 november 2011. En grundläggande ambition i programmet är att balansera behovet av att genomföra nya brådskande uppgifter (med anledning av den ekonomiska krisen) mot det pågående och långsiktiga arbetet med strukturella reformer i syfte att utforma en välmående och hållbar Europeisk union i framtiden. Till programmet finns bifogat en förteckning över de strategiska initiativ som kommissionen planerar att lägga fram under 2012, viktiga initiativ som är under övervägande 2013 och 2014 samt ett antal förslag till regelförenklingar med syfte att minska den administrativa bördan för företag, myndigheter och privatpersoner. Kommissionen lyfter fram fyra huvudområden i sitt arbetsprogram, nämligen att

- bygga ett stabilt och ansvarstagande EU
- bygga ett EU med hållbar tillväxt och solidaritet
- ge EU en stark stämma i internationella sammanhang
- skapa en bättre lagstiftning och effektivare tillämpning.

Av de initiativ som aviseras för 2012 har elva bedömts falla inom finansutskottets beredningsområde:

Ekonomi och valutapolitik

- de offentliga finanserna i EMU 2012

Europeisk statistik

- europeisk befolkningsstatistik

Inre marknaden och tjänster

- investerarskydd (två stycken)
- skuggbankssystem
- inre marknaden och pensionsfonder: tjänstepensionsinstitut
- översyn av direktivet om försäkringsförmedling
- direktivet om värdepapper
- slutavräkning
- försäkringsgarantisystem
- ändring av direktivet om finansiella konglomerat.

Finansutskottet tar i det följande upp ett antal olika frågor: den ekonomiska styrningen, utvecklingen på finansmarknadsområdet, subsidiaritetsprövningar samt EU:s långtidsbudget 2014 – 2020.

Utskottets ställningstagande

Den ekonomiska styrningen

Kommissionen påminner i arbetsprogrammet 2012 om att EU:s ekonomiska miljö under senare år har genomgått stora omvälvningar. I dokumenten om Europa 2020 anges hur EU och medlemsländerna kan samarbeta kring gemensamma målsättningar för att vända ekonomin mot tillväxt och sysselsättning, samtidigt som man lägger grunden till en hållbar framtid. Genom att anta lagstiftning om en bättre ekonomisk styrning (det s.k. sex-packet) har EU vidgat och stärkt bevakningen av den nationella politiken. Många medlemsstater står under stärkt tillsyn enligt ett program för ekonomisk anpassning. Nya verktyg har tagits fram för att hantera det hittills oöverträffade trycket på statsfinanserna. Enligt kommissionen måste nu EU agera snabbt och bestämt för att genomföra och tidigarelägga reformerna.

Utskottet vill framhålla vikten av att respekten återställs för stabilitets- och tillväxtpakten. Det långsiktiga ansvaret för de offentliga finanserna och den samhällsekonomiska stabiliteten i medlemsstaterna är av central betydelse, både för att bevara trovärdigheten för finanspolitiken och för att förhindra stora och drastiska nedskärningar i välfärdssystemen.

Utvecklingen på finansmarknadsområdet

Sedan den ekonomiska krisen började har kommissionen genomfört en omfattande översyn av den finansiella lagstiftningen och tillsynen, bl.a. förslag till lagstiftning om derivat, kreditvärderingsinstitut, kapitaltäckningskrav, sundare och mer insynsvänliga värdepappersmarknader samt åtgärder mot marknadsmissbruk, framhåller kommissionen i arbetsprogrammet 2012. Målsättningen bör enligt kommissionen vara att slutföra reformerna 2012.

Vidare anger kommissionen att bestämmelserna om kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) ska ses över och ge ett bättre skydd samt stärka den inre marknaden. Investeringskydd och insyn är också i fokus genom ett förslag om krav på information innan avtal sluts om komplicerade investeringsinstrument och försäkringsförmedling.

Under 2011 har kommissionen lagt fram många viktiga förslag för att återställa finanssektorns bidrag till statsfinanserna och förbättra den inre marknaden. En översyn av tillämpningen av rekommendationen om tillgång till grundläggande betaltjänster ska också göras för att bedöma om ytterligare åtgärder behövs.

Utskottet välkomnar kommissionens arbete med att skapa en välfungerande finanssektor och anser att de områden som kommissionen föreslår för lagstiftning 2012 är relevanta för det arbetet. Utskottet vill dock betona att vissa åtgärder inte lämpar sig för fullharmonisering på EU-nivå. Som exempel kan nämnas kommissionens förslag till förordning om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (KOM(2011) 452 slutlig) som

var föremål för subsidiaritetsprövning under hösten 2011¹. Sveriges riksdag understryker i ett motiverat yttrande vikten av att det måste vara upp till medlemsstaterna själva att höja nivån på de grundläggande kapitalkraven om de anser det vara nödvändigt för att säkerställa den finansiella stabiliteten på nationell nivå. Enligt riksdagen strider det förslaget i dess nuvarande skick mot subsidiaritetsprincipen.

EU:s långtidsbudget 2014–2020

Kommissionen har i arbetsprogrammet för 2012 föreslagit en budget som ska komplettera de nationella utgifterna på områden där EU-åtgärder ger ett tydligt mervärde. Vidare anger kommissionen att det i åtstramningstider är viktigt att EU:s begränsade resurser ger så god avkastning som möjligt i form av framtida sysselsättning och tillväxt. Under förhandlingarna kommer kommissionen därför att sträva efter att förenkling, rationalisering och mervärde behålls som vägledande principer även i det slutliga förslaget.

Den 29 juni 2011 lämnade kommissionen förslag till en ny långtidsbudget för perioden 2014–2020. Långtidsbudgeten sätter bindande årliga tak för utgifterna och fördelar utgifterna på olika huvudrubriker. Kommissionens förslag innehåller även förändringar som rör EU-budgetens inkomster, de s.k. egna medlen. Därutöver rör förslagen även dagens system med budgetrabatter.

Utskottet är överens med kommissionen om att EU-budgeten bör reformeras och moderniseras och framhåller särskilt vikten av att restriktivitet ska prägla budgetpolitiken i EU.

Utskottet anför i utlåtande 2011/12:FiU14 att utskottet anser att det är positivt att kommissionens förslag innebär ökning på områden som bidrar till tillväxt och har ett tydligt europeiskt mervärde såsom infrastrukturinvesteringar och forskning samt att minskningar föreslås inom jordbruks- och sammanhållningspolitiken. Däremot understryker utskottet bl.a. att det är kritiskt till kommissionens förslag när det gäller storleken på budgeten, som enligt utskottet bör frysas reallt. Utskottet motsätter sig också, med stöd av skatteutskottet, kommissionens förslag om att införa två nya egna medel, en skatt på finansiella transaktioner och en ny form av mervärdesskattebaserad avgift.

De nationella parlamentens roll i lagstiftningsarbetet på EU-nivå

I sitt arbetsprogram 2012 anger kommissionen att det är viktigt att EU:s lagstiftningsarbete fungerar väl på alla stadier. När lagarna utarbetas, tillämpas, utvärderas och uppdateras bör EU:s åtgärder kontrolleras så att de uppfyller stränga kvalitetskrav med avseende på effektivitet och relevans. Kommissionen anger också att den har ett särskilt ansvar för att dessa krav efterlevs på grund av dels sin förslagsrätt, dels sitt ansvar i egenskap av fördragets väktare. Både med avseende på sitt eget arbete och i de upp-

¹ Finansutskottets utlåtande 2011/12:FiU29.

gifter som innebär tillsyn över och tillämpning av antagen lagstiftning bör kommissionen se till att allmänheten, företagen och myndigheterna kan dra nytta av reformerna.

Utskottet vill i detta sammanhang påminna om att en viktig beståndsdel i EU-samarbetet är principerna om subsidiaritet och proportionalitet och vikten av att dessa följs. Utskottet har under 2010 och 2011 behandlat en stor mängd subsidiaritetsärenden. De flesta av dessa ärenden har sin grund i de lagstiftningsåtgärder som vidtagits på EU-nivå till följd av den ekonomiska krisen. Det är enligt utskottet av stor vikt att de nationella parlamenten ges så goda förutsättningar som möjligt när det gäller att granska förslagen. Utskottet ser det därför som mycket angeläget att förslag från kommissionen som ska bli föremål för subsidiaritetsprövning och som består av både ett direktiv och en förordning överlämnas till parlamenten vid den tidpunkt då båda rättsakterna har översatts till samtliga språk inom EU. Det har förekommit att åttaveckorsfristen börjat löpa för ett av förslagen innan det andra förslaget hunnit översättas, vilket avsevärt försvårat utskottets arbete att göra en grundlig subsidiaritetsprövning.²

Vidare vill utskottet uppmärksamma utrikesutskottet på artikel 5 i protokollet om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Av artikeln framgår att utkasten till lagstiftningsakter ska motiveras med avseende på subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Utskottet kan konstatera att sådana redovisningar saknats eller varit bristfälliga i flera av kommissionens förslag. Som exempel kan nämnas två av kommissionens förslag till förordningar som hänvisades till finansutskottet under december månad 2011.³ Utskottet finner det mycket otillfredsställande att motiveringar saknas eller är bristfälliga eftersom det innebär ett merarbete att i efterhand söka få en motivering av förslagens förenlighet med subsidiaritetsprincipen i det redan pressade tidsschema på åtta veckor som gäller för subsidiaritetsprövningar.

Stockholm den 24 januari 2012

På finansutskottets vägnar

Tommy Waidelich

² (KOM(2011) 452 slutlig) förslag till förordning om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och (KOM(2011) 453 slutlig) förslag till direktiv om rätten att driva verksamhet i kreditinstitut och tillsynen över kreditinstitut och värdepappersföretag.

³ (KOM(2011) 819 slutlig) om skärpning av den ekonomiska övervakningen av de offentliga finanserna i medlemsstaterna som har, eller hotas av, allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet i euroområdet och (KOM(2011) 821 slutlig) om gemensamma bestämmelser för övervakning och bedömning av utkast till budgetplaner och säkerställande av korrigerande av alltför stora underskott i medlemsstater inom euroområdet.

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tommy Waidelich (S), Elisabeth Svantesson (M), Pia Nilsson (S), Göran Pettersson (M), Jörgen Hellman (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Maryam Yazdanfar (S), Bo Bernhardsson (S), Per Åsling (C), Marie Nordén (S), Staffan Anger (M), Per Bolund (MP), Anders Sellström (KD), Erik Almqvist (SD), Ulla Andersson (V) och Jörgen Andersson (M).